

Mälarens vattenvårdsförbunds årsredovisning för verksamhetsåret 2014

Foto: Ingrid Hägermark

Innehåll

Mälarens vattenvårdsförbund.....	3
Förvaltningsberättelse.....	5
Styrelse	5
Revisorer	6
Valberedning	6
Arbetsgrupp	6
Verksamheten 2014.....	7
Årsstämma.....	7
Sekreterarskap.....	7
Styrelsemöten.....	7
Möten med arbetsgruppen.....	8
Seminarier.....	8
Samverkan och information.....	9
Media.....	9
Miljöövervakning.....	9
Nationellt delprogram: Mälarens basprogram	9
Synoptisk provtagning	10
Sjöfågelsinventering	10
Bottenfauna i litoralen (strandnära bottenfauna)	10
Revision av miljöövervakningsprogrammet	10
Projekt.....	11
Sammanställning av miljögiftsstudier i Mälaren	11
Seminarium om miljögifter	11
Sjögull i Mälaren	12
Fisk i Mälaren	12
LLU fiskområde Mälaren/Hjälmaren	12
Paleolimnologisk undersökning	12
Fortsatt metodutveckling av fjärranalys	13
Projektet Mälaren – en sjö för miljoner” (MER).....	13
Seminarie serie för kommuner i Mälarens avrinningsområde	14
Vattenprojektbank	15
Projektutveckling	15
Etapp 2 av Mälaren – en sjö för miljoner (MER)	15
En förfrågan skickades ut i mitten på oktober 2014 till kommunstyrelserna i medlemskommunerna om fortsatt medverkan. Medverkan gäller ett löpande upplägg fram till 2021, där medlemskommunerna betalar en krona per invånare inom avrinningsområdet och år. För att gå ur medverkan får man ta ett särskilt beslut, annars fortsätter medlemskapet automatiskt.	15
Webbplats	16
LIFE IP North Baltic	17
Dagvattenprojekt	17
Ekonomi.....	18

Mälarens vattenvårdsförbunds årsredovisning för verksamhetsåret 2014

Styrelsen för Mälarens vattenvårdsförbund avger följande årsredovisning för verksamhetsåret 2014.

Mälarens vattenvårdsförbund

Förbundets syfte är att bidra till ett bättre underlag för samhällsplanering och annan verksamhet av betydelse för vattenförhållandena i Mälaren. Därigenom förbättras möjligheterna att följa upp miljömål och initiera miljöförbättrande åtgärder.

Förbundet möjliggör en ökad aktivitet, effektivitet och kvalitet i miljöövervakningen genom samverkan om resurser. Förbundet är en ideell förening.

Förbundets verksamhet är enligt stadgarna:

- Att bedriva miljöövervakning av Mälaren och i samband med detta ta fram underlagsmaterial om tillståndet i vattenmiljön.
- Att redovisa miljöövervakningens resultat på sådant sätt att det blir till nytta i medlemmarnas löpande verksamhet och i planerings- och utvecklingsarbete i kommuner, företag, myndigheter m fl.
- Att fungera som forum för samråd och information i vattenvårdsfrågor.
- Att samverka med andra vattenvårdsförbund och vattenförbund för erfarenhetsutbyte och effektivt resursutnyttjande.
- Att tillgodose allmänhetens behov av lättillgänglig information om Mälaren.

Flertalet av alla de som nyttjar, påverkar eller utövar tillsyn av Mälaren är medlemmar i vattenvårdsförbundet. Följande organisationer var medlemmar i förbundet 2014:

Kommuner

Kungsör, Köping, Hallstahammar, Västerås, Enköping, Håbo, Uppsala, Knivsta, Sigtuna, Upplands-Väsby, Upplands-Bro, Järfälla, Stockholm, Sundbyberg, Solna, Huddinge, Ekerö, Botkyrka, Salem, Södertälje, Strängnäs och Eskilstuna kommuner.

Länsstyrelser

Stockholms län, Uppsala län, Södermanlands län och Västmanlands län.

Landsting

Stockholms län, Uppsala län och Västmanlands län.

Företag som utnyttjar Mälaren som recipient för avloppsvatten

Yara AB, Pfizer Health AB, Ragn-Sells Avfallsbehandling AB och Svensk Oljeåtervinning AB.

Företag som nyttjar Mälaren för dricksvattenproduktion

Stockholm Vatten AB och Norrvatten.

Vattenvårdsorganisationer

Arbogaåns vattenförbund, Hedströmmens vattenförbund, Kolbäcksåns vattenförbund, Fyrisåns vattenförbund, Hjälmarens vattenvårdsförbund och Svealands kustvattenvårdsförbund.

Myndigheter

Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Sjöfartsverket

Intresseorganisationer

VAS-rådet, Mälarens fiskareförbund, sportfiskarna region Mälaren, LRF samt länsförbunden av naturskyddsföreningen i Södermanland, Västmanland och Uppsala.

Sportfiskarna region Mälaren är nya medlemmar sedan 2014.

Förvaltningsberättelse

Styrelse

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordinarie

Staffan Jansson (S)
Västerås stad

Magnus Arreflod (Mp)
Eskilstuna kommun

Anders Karpesjö (KD)
Järfälla kommun

Patrik Waldenström (Mp)
Södertälje kommun

Lars Bäcklund (M)
Uppsala kommun

Lars Brofalk (C)
Stockholms läns landsting

Cathy Hill
Länsstyrelsen i Stockholms län

Lars Juhlin
Länsstyrelsen i Södermanlands län

Tomas Waara
Länsstyrelsen i Uppsala län

Ann-Charlott Duvkär
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Per Ericsson
Norrvatten

Lars-Håkan Karlsson
Yara AB

Klas Lindström
Mälarens Fiskareförbund

Ersättare

Lena Vilhelmsson (S)
Köpings kommun

Anders S. Svenson (FP)
Strängnäs kommun

Maria Gardfjell (Mp)
Uppsala kommun

Ove Andersson (V)
Hallstahammars kommun

Claes Kugelberg (M)
Västerås stad

Gun Eriksson (S)
Stockholms läns landsting

Vakant

Jenny Rondahl
Länsstyrelsen i Södermanlands län

Lennart Nordvarg
Länsstyrelsen i Uppsala län

Magnus Svensson
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Johanna Lindgren
Stockholm Vatten AB

Vakant

Fred Widlund
Mälarens Fiskareförbund

Per Nyström
LRF Mälardalen

Ove Sjöberg
LRF Södermanland

Thomas Åhsberg
Sjöfartsverket

Johan Axiö
Sjöfartsverket

Ordförande i styrelsen har under året varit Staffan Jansson, Västerås stad.

Vice ordförande har varit Lars Bäcklund, Uppsala kommun.

Sekreterare till och med 20140731 var Susanna Hansen som efterträddes 20140805 av Ingrid Hägermark, båda från Länsstyrelsen, Västerås.

Anders Birberg, Länsstyrelsen, Västerås, har varit kassaförvaltare.

Revisorer

Ordinarie

Anders Ågren, auktoriserad revisor

Ersättare

Per Ågren, auktoriserad redovisningskonsult

Lars Luttröpp
Västerås stad

Erland Levi
Surahammars kommun

Valberedning

I valberedningen har ingått Magnus Edström, Västerås stad (sammankallande) och Susanna Hansen, Västerås stad. Den tredje platsen i valberedningen är vakant.

Arbetsgrupp

I arbetsgruppen har under 2014 följande personer ingått:

Susanna Hansen, Länsstyrelsen i Västmanlands län (sammankallande t.o.m 20140731)
Ingrid Hägermark, Länsstyrelsen i Västmanlands län (sammankallande fr.o.m 20140805)
Lars Lindblom, Stockholm Vatten AB
Per Ericsson, Norrvatten
Henrik C Andersson, Länsstyrelsen i Stockholms län
Jonas Hagström, Länsstyrelsen i Stockholms län
Joakim Pansar, Länsstyrelsen i Stockholms län
Karin Brink, Länsstyrelsen i Södermanlands län
Gunilla Lindgren, Länsstyrelsen i Uppsala län
Magnus Svensson, Länsstyrelsen i Västmanlands län
Stina Thörnelöf, Stockholm stad
Anna Åhr Evertson, Upplands-Väsby kommun
Babette Marklund, Järfälla kommun
Lisa Ehde, LRF Mälardalen

Verksamheten 2014

Årsstämma

Årsstämman 2014 genomfördes 13 maj 2014 vid Gäddeholms café i Västerås. Protokollet från årsstämman finns på [förbundets hemsida](#).

Utöver ordinarie stämmoförhandlingar fick förbundet en introduktion till Gäddeholmsområdet före lunch. Efter lunchen gjordes en vandring runt Gäddeholms herrgård. Deltagarna fick guidning av Kerstin Isaksson, stadsbiolog i Västerås stad och Jan Melander, stadsantikvarie i Västerås. Egendomen Gäddeholm har funnits sedan 1400-talet och vattnet har haft stor betydelse för verksamheten på gården, bland annat som transportmedel av varor till och från gården.

Sekreterarskap

Under 2014 har omfattningen på sekreterarskapet varit ungefär 75 % av en heltidstjänst, vilket är något mer än tidigare år. 2014-07-31 slutade Susanna Hansen som sekreterare. 2014-08-05 efterträddes hon av Ingrid Hägermark.

Projektledning

Under 2014 har David Liderfelt varit projektledare för ”Mälaren – en sjö för miljoner” med en omfattning av ca 90% av en heltidstjänst.

Projektarbete

Under 2014 har en person arbetat ca 5 månader heltid i projektet ”Sammanställning av miljögiftsstudier i Mälaren”, samt att en person har arbetat ca 3 månader heltid inom projektet ”Mälaren – en sjö för miljoner” med att ta fram vattenprojektbanken.

Styrelsemöten

Under år 2014 har styrelsen haft två möten vid följande datum och platser:

- 5 mars, Kommunhuset i Järfälla
- 21 november, Stadshuset i Västerås

Styrelsen har bland annat behandlat följande frågor:

- Budget och verksamhetsplan
- Avrapportering och uppföljning av följande pågående projekt:
  - ”Basprogrammet” för nationell övervakning av Mälaren
  - Nytt övervakningsprogram för Mälaren
  - Sammanställning över miljögifter i Mälaren
  - Seminarium om miljögifter i Mälaren
  - Modellerings i Mälaren, flera delprojekt
  - Fisk i Mälaren
  - LLU fiskområde i Mälaren
  - Informationsbroschyr om främmande arter i Mälaren
- Projektet ”Mälaren – en sjö för miljoner” (MER):

- Seminarieserie för kommunerna
- Projektutveckling (bl.a LIFE IP)
- Vattenprojektbank
- Etapp 2 av MER
- Arbetsgruppens arbete har avrapporterats löpande vid styrelsemötena.
- Förbundets medverkan på konferenser, seminarier och träffar har diskuterats och även avrapporterats på styrelsemötena.
- Informationsverksamheten i förbundet.

Protokoll från styrelsemötena finns på hemsidan: www.malaren.org. Protokollen sprids till styrelsen, kontaktpersoner och revisorer m. fl. via e-post.

Möten med arbetsgruppen

Under år 2014 har arbetsgruppen haft fyra möten:

21 januari (Stockholm)
10 april (Stockholm)
5 juni (per telefon)
26 september (Stockholm)

I arbetsgruppen har följande frågor behandlats under 2014:

- Förslag på vilka projekt som bör ingå i verksamhetsplanen. En del förfrågningar om deltagande i projekt har inkommit från externa aktörer, andra har tagits fram internt. Alla projektförslag samlas i en projektkorg.
- Arbetsgruppen har diskuterat och genomfört arbete inom projekten i verksamhetsplanen för 2014. Vid mötena har projekten följts upp och arbetsuppgifter fördelats ut på medlemmarna i gruppen.

Minnesanteckningarna från arbetsgruppsmötena finns [på hemsidan](#).

Seminarier

Mälaren – en sjö för miljoner har varit huvudarrangör för fem seminarier under 2014 med följande teman:

- Kommunal vattenplanering (27 maj)
- Åtgärder inom jordbruket, bussresa (4 juni)
- Fria vandringsvägar för fisk (11 september)
- Förorenade sediment (18 september)
- Dagvatten i vattenplaneringen (14 oktober)

Mälarens vattenårdsförbund har tillsammans med andra vattenårdsförbund och kommuner arrangerat ett seminarium med temat:

- Miljögifter i akvatisk miljö (5 november)

Samverkan och information

Mälarens vattenvårdsförbund har under 2014 i olika sammanhang samverkat med andra organisationer om förbundets arbete.

- Samordning av förbundets och Vattenmyndighetens arbete har skett fortlöpande under 2014, eftersom förbundets kansli är placerat på Vattenmyndigheten. Sekreteraren har deltagit på enhetsmöten och kanslimöten inom Norra Östersjöns vattendistrikt.
- Mälarens vattenvårdsförbund samverkar och utbyter löpande information med andra vattenvårdsförbund, främst Hjälmarens vattenvårdsförbund, Svealands kustvattenvårdsförbund och de stora sjöarna (Vänern och Vättern).
- Organisationer runt Mälaren har fått information om verksamheten i förbundet och annan aktuell information om vatten via vårt nyhetsbrev på e-post, hemsidan och vårt twitterkonto.
- Dessutom sker en omfattande informationsspridning via e-post och telefon genom förbundets sekreterare, projektledare för Mälaren en sjö för miljoner, arbetsgrupp och styrelse.

Media

- Mälarens vattenvårdsförbund har även medverkat i inslag i TV, tidningar och lokalradio under 2014.

Miljöövervakning

Mälarens vattenvårdsförbund bedriver miljöövervakning i Mälaren enligt ett fast program (Mälarens basprogram). Utöver detta program görs insatser av engångskaraktär i form av undersökningar eller utredningar, i den rörliga delen av programmet. Verksamheten 2014 följde i stor utsträckning den fastställda verksamhetsplanen för året.

Nationellt delprogram: Mälarens basprogram

Miljöövervakning av Mälaren har under 2014 skett inom ramen för det nationella miljöövervakningen i delprogrammet "Stora Sjöar". Övervakningen samordnas av vattenvårdsförbunden för respektive sjö (Vänern, Vättern och Mälaren) och Havs- och vattenmyndigheten. Havs- och vattenmyndigheten bidrar med medel (560 000 kr) till Mälaren för genomförande av programmet.

Övervakning har skett vid 11 provtagningsstationer enligt följande:

- Vattenkemi (11 stationer)
- Växtplankton (5 stationer) inklusive cyanobakterier (7 stationer)
- Djurplankton (4 stationer)
- Bottenfauna (4 stationer)

Proverna har tagits under vår-sommar-höst enligt planerna av Calluna. Slutlig rapport om resultaten kommer i slutet av maj. Rapporten läggs ut på hemsidan och den kommer även att skickas ut till förbundets medlemmar i juni 2015. Data från undersökningarna lagras hos den centrala datavärden SLU ([länk](#)).

Synoptisk provtagning

För att ge en bild av situationen i alla de 32 vattenförekomster som finns i Mälaren, ska en synoptisk helikopterprovtagning göras vartannat år med början 2014, som ett komplement till basprogrammets mätningar. Provtagningen 2014 genomfördes i början av september av ALcontrol. Samtliga 33 vattenprover togs under samma dag och analyserades sedan med avseende på vattenkemi. Rapport kommer under våren 2015 och läggs då ut på vattenvårdsförbundets hemsida samt distribueras till medlemmarna.

Sjöfågelsinventering

Skarv och fågelskär inventerades under sommaren. Inventeringen är ett samarbete mellan länsstyrelserna och Mälarens vattenvårdsförbund. Rapporten blev färdig i februari 2015. Den ligger på hemsidan samt har distribuerats till samtliga medlemmar i digitalt format. Under 2015 är det även tänkt att en populärvetenskaplig artikel ska skrivas som sammanfattar flera års fågelinventeringar, för publikation i ornitologiska tidskrifter. Det finns också planer på att göra en broschyr under 2015, i samarbete med Vätern, Vättern och länsstyrelserna, med gemensam information och varsin sida specifikt om fågellivet varje enskild sjö (Mälaren, Vätern respektive Vättern).

Mälarens vattenvårdsförbund beslutade 2014 att medfinansiera sjöfågelsinventeringen vartannat år. Vid utvärdering har man sett att det räcker med inventeringar vartannat år för att kunna utläsa trender.

Bottenfauna i litoralen (strandnära bottenfauna)

2014 har provtagning av bottenfauna i litoralen utförts i Mälaren, Vätern och Vättern med en gemensam upphandling. Det är ett samarbetsprojekt som har finansierats av HaV. Syftet med provtagningen är att ge underlag för att:

- bestämma bottenfaunasamhällets status & artsammansättning
- se förändringar i tiden (flera lokaler är undersökta tidigare)
- få en uppfattning om miljöpåverkan
- klargöra naturvärden, inklusive "ovanliga" arter
- bedöma födounderlag för fisk och fågel

Tanken med ett gemensamt projekt är också att kunna jämföra hur det ser ut mellan de olika sjöarna. Proverna togs i början av oktober på sju lokaler runt om i Mälaren av Medins biologi. Rapport kommer under våren 2015 och läggs då ut på hemsidan samt distribueras digitalt till alla medlemmar.

Revision av miljöövervakningsprogrammet

Under 2012 påbörjades arbetet med att utveckla ett nytt övervakningsprogram för Mälaren. Det fanns ett behov av att utveckla programmet för att den övervakning som bedrivs i Mälaren ska vara så anpassad som möjligt till de krav på mätningar som finns idag, bland annat med avseende på metoder och utgångspunkter i vattendirektivet. Mälaren har bland annat blivit indelad i 32 så kallade vattenförekomster istället för tidigare nio, vilket förbundet måste ta hänsyn till i sin kommande övervakning.

På årsstämman 2014 togs beslut på en sexårsplan för miljöövervakningsprogrammet, från och med 2014 till och med 2019. Det nya övervakningsprogrammet beräknades ursprungligen att bli färdigt under i detalj 2014, men främst på grund av bytet av sekreterare under året blev det en paus i arbetet från och med maj. I slutet av 2014 togs arbetet upp igen och planen är att det detaljerade programmet ska bli färdigt under hösten 2015.

Ekonomisk avstämning av miljöövervakning 2014

Provtagning	Budgeterat	Utfall
Basprogram	550 000 kr	547 000 kr
Sjöfågel	80 000 kr	60 000 kr
Synoptisk provtagning	170 000 kr	85 600 kr
Bottenfauna litoralen	65 000 kr	69 980 kr
Summa	865 000 kr	763 280 kr

Det här innebär att vi har fått 100 000 kr över från årets provtagningar, främst tack vare att den synoptiska provtagningen kostade mycket mindre än beräknat.

Projekt

Sammanställning av miljögiftsstudier i Mälaren

Vi har haft John Lindgren anställd från april till och oktober för att göra en sammanställning av de miljögiftsstudier som är utförda i Mälaren de senaste 5-10 åren.

Det visade sig vara ett mycket stort material att bearbeta. Länsstyrelser, kommuner, miljökonsulter och olika forskningsinstitutioner har utfört en mängd olika provtagningar av många olika ämnen. Omfattningen och bredden på underlaget gjorde att det behövdes en månad till, utöver den tid som ursprungligen var beräknad, för att sammanställa materialet. Rapporten beräknas bli klar i maj 2015. Den kommer då att läggas ut i på hemsidan, samt distribueras till alla medlemmar. Många utifrån har visat intresse för sammanställningen och vi kommer även att distribuera den i andra nätverk.

Budget: 225 000 kr

Kostnad: 240 000 kr

Seminarium om miljögifter

Genomfördes den 5 november i Stockholm i samarbete med Svealands kustvattenvårdsförbund, Stockholms stad, Västerås stad, Bällstaåns vattenförbund, Oxunda vattensamverkan och Naturvårdsverket. Seminariet var fullbokat två månader i förväg med 80 seminariedeltagare. När det stod ytterligare 30 personer på väntelista stoppades bokningen. Trots det hörde ändå många av sig in i det sista för att få en plats.

Seminariet var mycket uppskattat. Vi samlade in synpunkter från deltagarna om vad de behöver ha hjälp med för att komma framåt i arbetet med miljögifter i vatten (se bifogad fil från utskicket med dagordningen före mötet). Vi har sett att behoven rör i huvudsak tre områden: miljöövervakning, källspårning och åtgärder. Under 2015 finns planer på att arbeta vidare med ytterligare seminarier inom dessa områden i samma konstellation.

Sjögull i Mälaren

En informationsbroschyr om sjögull, dess utbredning i Mälaren och problematik färdigställdes och trycktes i april 2014. Den har under sommarsäsongen spritts till allmänheten och båt- och fiskeklubbar i de kommuner som är drabbade eller riskerar att drabbas av sjögull. I samband med tryckningen av broschyren, kallade förbundet till en presskonferens den 14 april i Kvikksund. Där närvarade förutom vattenvårdsförbundet och media, även politiker och tjänstemän från Eskilstuna kommun, Kungsörs kommun och Västerås stad samt Mälarens fiskareförbund. Efter presskonferensen publicerades ett inlägg i SVT samt en artikel i Bäringsbladet om sjögull.

För att samordna insatserna för att bekämpa sjögull i Mälaren bildades under 2014 ett nätverk av sex kommuner: Kungsör, Eskilstuna, Västerås, Köping, Strängnäs och Enköping. Under 2015 planerar Kungsör, Eskilstuna och Västerås att utföra en hel del åtgärder för att bekämpa sjögull.

Fisk i Mälaren

Under 2014 påbörjade en populärvetenskaplig rapport med information om fisk och fiske i Mälaren. Syftet med projektet är att samla den information som finns om fisksamhället i Mälaren och fisket i Mälaren samt att belysa fiskens roll i ekosystemet i Mälaren.

SLU (Institutionen för akvatisk ekologi) har uppdraget att genomföra sammanställningen och rapporten beräknas vara klar i maj 2015. Underlag till rapporten kommer att hämtas från t ex yrkesfiskets fångststatistik och undersökningar som olika aktörer gjort. En historisk återblick om fisksammanställningen i Mälaren kommer också att göras.

Kostnad: 175 000 kr (betald dec 2013)

LLU fiskområde Mälaren/Hjälmaren

Mälaren och Hjälmaren går ihop och ansöker om ett gemensamt fiskeområde inom Leader. Ansökan lämnades in till jordbruksverket i december och beslut meddelas i april 2015 om vilka som går vidare. De pengar som i så fall går att få tillgång till är ca 8-12 miljoner kr/fiskeområde under hela programperioden. Ansökan görs av Leader Norra Mälardalen (Mälaren) tillsammans med Leader Västra Mälardalen (Hjälmaren).

Om det ska bildas ett fiskeområde kommer det att krävas att man knyter en expertgrupp för fiskefrågor till styrelsen för Liederområdet. I expertgruppen ska även miljöfrågor inkluderas (fiskevärd, forskning, fiskekonsulenter, vattenvårdsförbund).

Paleolimnologisk undersökning

En paleolimnologisk undersökning görs för att beskriva näringstillståndet ur historiskt perspektiv i naturligt näringsrika sjöar, framförallt med avseende på fosfor. En sådan undersökning av Mälaren har förberetts under 2014, men upphandling och provtagning kommer att ske under 2015.

Provtagning utförs genom att sedimentkärnor tas vid på 5 olika platser i Mälaren.. Provtagning av alla platserna sker vid samma tillfälle.

En första analys av 1-2 sedimentkärnor är planerad under 2015. Då både provtagning och analyser är ganska dyra, kommer man att fortsätta med analyser av övriga prover under kommande år för att sprida ut kostnaderna. Prover kommer också att sparas ifall man i framtiden önskar analysera andra ämnen.

Budget: 250 000 kr (pengarna ej utnyttjade än, då upphandling ännu inte är gjord).

Fortsatt metodutveckling av fjärranalys

Detta är ett pilotprojekt med syfte att utveckla metoder för miljöövervakning med hjälp av satellitbilder. I första hand är det tänkt att användas för bedömning av växtplankton-biomassa och av områden där cyanobakterier dominerar den totala biomassan. Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmarens ingår i pilotstudien som görs av Brockmann-Geomatics i samarbete med SLU sötvattenlaboratorium. Rymdstyrelsen är huvudfinansiär. Detta är ett 2-årigt projekt som avslutades i januari 2015. Redovisning av resultaten kommer att ske någon gång under våren 2015.

Kostnad 2014: 20 000 kr

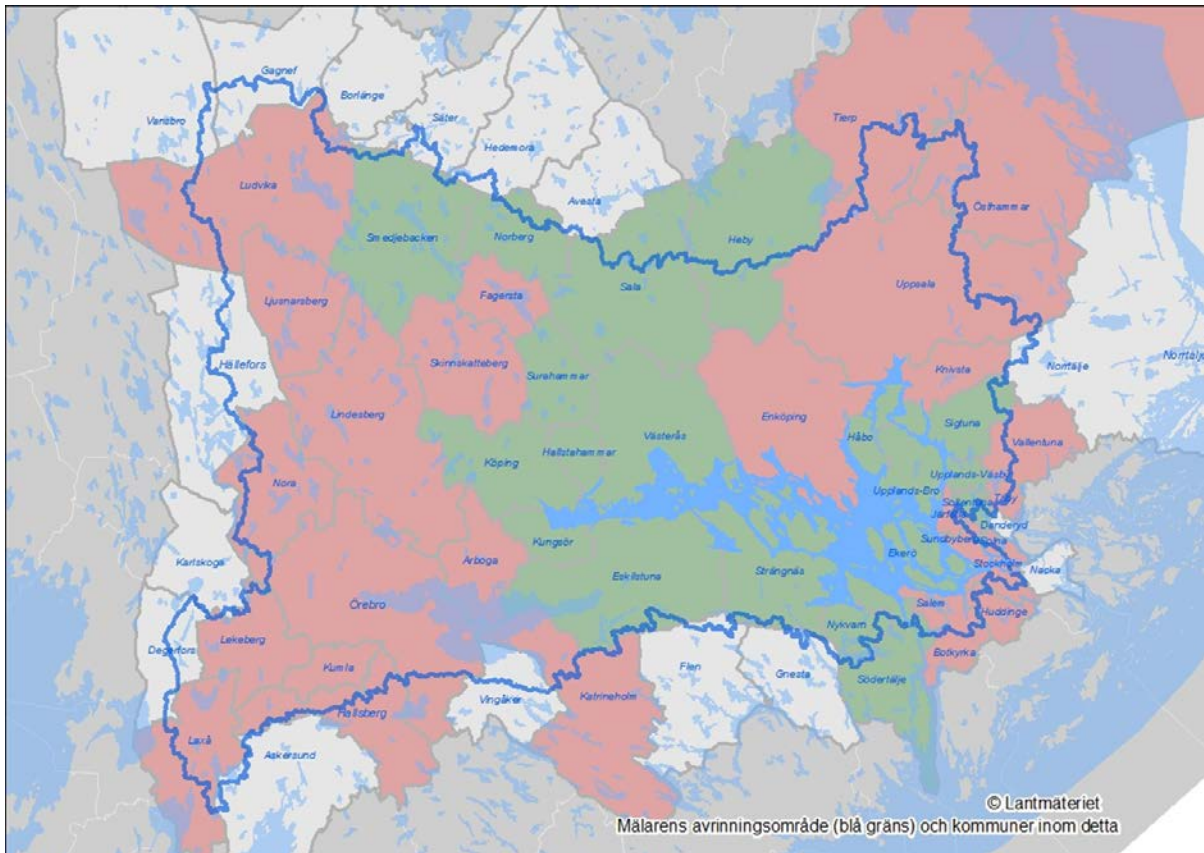
Projektet Mälaren – en sjö för miljoner” (MER)

Under 2013 startades projektet Mälaren en sjö för miljoner (MER). Syftet med projektet är att förbättra kommunernas förutsättningar att genomföra de åtgärder som krävs för att säkra vattenresurserna i Mälarens avrinningsområde och nå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Detta görs genom att skapa de samarbeten och mötesplatser som krävs för erfarenhetsutbyten, kunskapsökning och för att i högre grad möjliggöra extern finansiering av åtgärder.

De kommuner som har deltagit i projektet har finansierat det med en krona per invånare i avrinningsområdet under 2014.

Medfinansierande kommuner 2014:

Ekerö Kommun	Upplands Bro Kommun
Eskilstuna Kommun	Upplands Väsby Kommun
Hallstahammars Kommun	Västerås stad
Håbo Kommun	Heby kommun
Kungsörs KommunTeknik AB	Nykvarns kommun
Köpings Kommun	Norbergs kommun
Sigtuna Kommun	Sala kommun
Sevab Strängnäs Energi	Smedjebackens kommun
Sundbybergs stad	Sollentuna kommun
Södertälje Kommun	Surahammars kommun

Figur 2. Kommuner som deltagit i projektet Mälaren – en sjö för miljoner 2013-2014.

Följande aktiviteter har under 2014 genomförts inom ramen för MER:

Seminarie serie för kommuner i Mälarens avrinningsområde

Mälaren – en sjö för miljoner har varit huvudarrangör för fem seminarier och en projektutvecklingsträff under 2014. Medfinansierare var Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt och Mälardalsrådets miljöutskott. Seminarierna har haft följande teman:

- Projektutvecklingsträff (21 januari, uppföljning av träff 27 nov 2013)
- Kommunal vattenplanering (27 maj)
- Åtgärder inom jordbruket, bussresa (4 juni)
- Fria vandringar för fisk (11 september)
- Förorenade sediment (18 september)
- Dagvatten i vattenplaneringen (14 oktober)

2014 har det kommit 293 deltagare varav 250 unika besökare i 102 organisationer (exklusive seminariet om miljögifter som Mälarens vattenvårdsförbund genomförde i samarbete med andra vattenorganisationer.) En extern konsult anlätades som stöd i genomförandet.

Seminarierna har varit mycket populära och välbesökta. Deltagarna har varit såväl politiker som tjänstemän inom samtliga berörda sektorer inom kommunerna som planerare, miljöstrateger, VA-tjänstemän samt de som arbetar inom miljöförvaltning. Inom Mälaren – en sjö för miljoner kommer seminarier att arrangeras även i framtiden om nyckelfrågor inom

vattenarbetet. Två områden som tydligt utpekats i utvärderingar har varit dagvattenfrågorna och hur vi kommunicerar frågor mellan tjänstemän och politiker.

Sammanlagt för alla förbundets seminarier under 2013-2014 har 636 deltagare kommit varav 447 unika deltagare i 130 organisationer deltagit.

Vattenprojektbank

Erika Hasslar av varit anställd under 3 månader och har tagit fram en vattenprojektbank med planerade och påbörjade projekt. Projektbanken ska kunna användas som underlag för att sätta igång med olika åtgärder inom vattenområdet. Vattenprojektbanken har skickats ut till samtliga kontaktpersoner inom MER.

Projektutveckling

MER har fått 600 000 från HaV för projektutveckling. De har finansierat bland annat vattenprojektbanken och projektledarens lönekostnad, men det finns fortfarande pengar kvar. De får användas fram till 31 mars 2015.

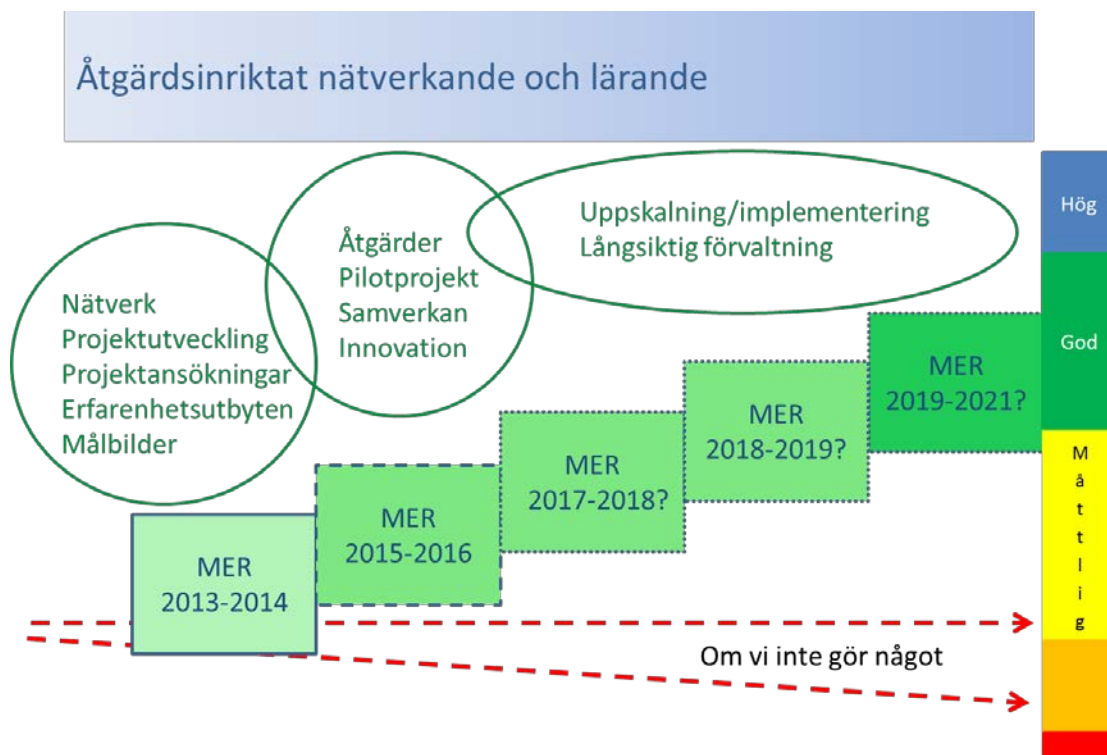
Etapp 2 av Mälaren – en sjö för miljoner (MER)

En förfrågan skickades ut i mitten på oktober 2014 till kommunstyrelserna i medlemskommunerna om fortsatt medverkan. Medverkan gäller ett löpande upplägg fram till 2021, där medlemskommunerna betalar en krona per invånare inom avrinningsområdet och år. För att gå ur medverkan får man ta ett särskilt beslut, annars fortsätter medlemskapet automatiskt.

Huvudverksamheten är erfarenhetsutbyte, projektutveckling och nätverkande kring vattenvårdande åtgärder. Det visade sig vara svårt för en del kommuner att hinna ta beslut på fortsatt medverkan före årsskiftet, delvis på grund av det osäkra politiska läget efter valet. Besluten har kommit in under början av 2015. I dagsläget har 22 kommuner meddelat att de vill medverka i etapp 2 av Mälaren – en sjö för miljoner, Det innebär en årlig intäkt på 770 miljoner.

Under 2014 genomfördes ett politikermöte som det var stor uppslutning på. Ca 25 politiker från 12 organisationer deltog. Kommunerna ombads att utse två vattenpolitiker i varje kommun, en i majoritet och en i opposition. Dessa vattenpolitiker bjöds in till ett uppstartsmöte den 12 februari 2015, för att diskutera och samverka kring verksamheten i etapp 2 av Mälaren – en sjö för miljoner. Huvudargumentet för att delta i MER är att det är ett smartare och billigare sätt att genomföra vattendirektivet på.

Figur 4. MER:s olika etapper, för att nå en god vattenstatus i Mälaren.

Webbplats

IT på länsstyrelsen har hjälpt till att ta fram en samarbetsyta för de som är med i Mälaren – en sjö för miljoner. Den fungerar tyvärr inte så bra, då det blir svårt med inloggningen på grund av säkerhet eftersom den ligger inom länsstyrelsens nätverk. Under 2015 kommer en gemensam webbplats att utvecklas inom vår egen hemsida, www.malaren.org, istället.

LIFE IP North Baltic

LIFE IP (LIFE Integrated Projekt) är ett nytt LIFE-program, större och ambitiösare än tidigare LIFE. Programmet syftar till att uppfylla en hel plan, i det här fallet vattendirektivet, och tanken är att man även ska kunna integrera andra EU-pengar och projekt för att kunna nå sitt mål.

Under 2014 genomfördes en process att ta fram en projektidé (Concept note) för ett LIFE IP för Norra Östersjöns vattendistrikt. Processen genomfördes inom ramen för finansieringen av Mälaren – en sjö för miljoner och vår concept note skickades in till Bryssel den 10 oktober. Inbjudan att ta fram en fullskalig ansökan kom 18 december. Deadline för ansökan är 17 april 2015.

Projektet heter LIFE IP North Baltic och omfattar hela Norra Östersjöns vattendistrikt, med utvalda åtgärder. Projektidén som skickades in i oktober 2014 hade en totalbudget på 37 miljoner Euro.

Mälarens vattenvårdsförbund har ansvarat för processen att ta fram ansökan. Huvudsökande av projektet är Länsstyrelsen i Västmanland (Vattenmyndigheten). Framtagandet av ansökan är en gemensam process med samtliga ingående parter.

Två andra ansökningar om LIFE IP skickades in från Sverige 2014. Av samtliga tre ansökningar var vår den enda som fick gå vidare till full ansökan.

Dagvattenprojekt

Under 2014 har förbundet inom ramen för förstudien av BIK (Behovsmotiverade, Innovationsfrämjande och Klimateffektiva projekt med Östersjösamarbeten för Nya ERUF Östra Mellansverige) påbörjat en process mot ett dagvattenprojekt. BIK syftar till att hitta internationella samarbetspartners för ansökningar inom regionala fonden. Aktiviteterna inom BIK, med två internationella s.k. Brokerage events och två resor inom Sverige för att dra erfarenheter från andra internationella EU-projekt, resulterade i medverkan i en ansökan av projektet SWAM (Storm Water Management – methods and incentives for sustainable city planning). En projektidé för SWAM har lämnats in av Upplands Väsby kommun till Interreg-programmet Baltic Sea Region. Projektet innefattar partners från Finland, Estland, Lettland och Tyskland. Svenska partners är, förutom Upplands Väsby kommun, Mälarens vattenvårdsförbund, Luleå tekniska universitet, Roslagsvatten, Eskilstuna kommun och Nyköpings kommun.

Ekonomi

Havs- och vattenmyndighetens medelstillsdelning till vattenvårdsförbundet för 2014 års miljöövervakning i Mälaren uppgick till 560 000 kr.

RESULTATRÄKNING

Intäkter	Not	2011	2012	2013	2014
Erhållna bidrag	3	1 299 000	2 653 250	2 550 462	2 584 980
Ränteintäkter		3 319	697	68	1 674
Summa intäkter		1 302 319	2 653 947	2 550 530	2 586 654
Kostnader					
Undersökningskostnader*		-1 008 421	-1 221 487	-2 520 253	-2 543 848
Administrationskostnader		-298 399	-351 647	-250 096	-136 018
Räntekostnader		-117	0	0	0
Summa kostnader		-1 306 937	-1 573 133	-2 770 349	-2 679 866
Resultat efter finansiella poster		-4 618	1 080 814	-219 819	-93 212
Bokslutsdispositioner					
Förändring av periodiseringsfond		0	-256 034	216 084	39 950
Resultat före skatt		-4 618	824 780	-3 735	-53 262
Skatt på årets resultat		0	-202 010	0	0
Årets resultat		-4 618	622 770	-3 735	-53 262

För år 2014 har förbundet haft större kostnader än intäkter och resultat efter finansiella poster uppgår till ./ 93.212 kr.

*- Undersökningskostnader omfattar även specialinsatser och projektet Mälaren - en sjö för miljoner.

BALANSRÄKNING

Tillgångar		2011-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2014-12-31
<u>Omsättningstillgångar</u>					
Aktuella skattefordringar				103 959	203 687
Övriga fordringar		399 554	42 469	304 940	859 064
Kassa och bank		1 342 961	2 185 018	1 286 742	1 481 284
Summa tillgångar		1 742 515	2 227 487	1 695 641	2 544 035
Skulder och eget kapital	Not	2011-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2014-12-31
<u>Eget kapital</u>					
	4				
Balanserat resultat		113 612	108 994	731 764	728 029
Årets resultat		-4 618	622 770	-3 735	-53 262
Summa eget kapital		108 994	731 764	728 029	674 767
Obeskattade reserver	5	0	256 034	39 950	0
<u>Kortfristiga skulder</u>					
Skatteskulder		0	55 677	0	0
Leverantörsskulder		0	312 500	0	258 718
Övriga kortfristiga skulder		44 445	0	39 770	87 500
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6	1 589 076	871 512	887 892	1 523 050
Summa kortfristiga skulder		1 633 521	1 239 689	927 662	1 869 268
Summa skulder och eget kapital		1 742 515	2 227 487	1 695 641	2 544 035

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Forordningar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Not 2 Anställda och personalkostnader

Mälarens Vattenvårdsförbund har inte haft några anställda och några löner och ersättningar har inte utbetalats.

Not 3 Erhållna bidrag

		2013	2014
Årets bidrag från medlemmar	kr	1 237 000	1 246 518
Justering, 2011 års bidrag	kr		
Mälaren en sjö för miljoner	kr	593 462	613 462
Övriga bidrag	kr	40 000	100 000
Statliga bidrag	kr	680 000	625 000
	kr	2 550 462	2 584 980

Från och med 2012 redovisas under året erhållna medlemsbidrag som intäkt under året. Före år 2012 har under året erhållna medlemsbidrag redovisats som förutbetalda intäkter. 2012 års intäkter inkluderar härigenom medlemsavgifter för såväl år 2011 som år 2012 och 2012 års resultat påverkades genom detta positivt med kr 1.224.500.

Not 4 Eget kapital

		Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	kr	731 763	-3 735
Resultatdisposition	kr	-3 735	3 735
Årets resultat	kr		-53 262
Belopp vid årets utgång	kr	728 028	-53 262

Not 5 Obeskattade reserver

		2013-12-31	2014-12-31
Periodiseringsfond Tax 2013	kr	39 950	0
	kr	39 950	0

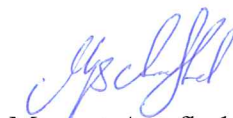
Not 6 Upplupna kostnader och förubetalda intäkter

		2013-12-31	2014-12-31
Upplupna under- sökningkostnader	kr	867 692	1 502 850
Övrigt	kr	20 200	20 200
	kr	887 892	1 523 050

Västerås 2015-04-13

Mälarens vattenvårdsförbund

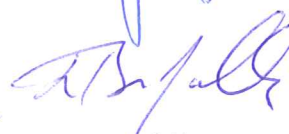

Staffan Jansson

Magnus Arreflod

Anders Karpesjö

Patrik Waldenström

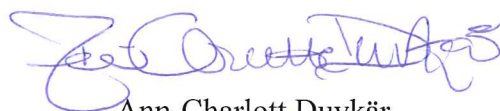

Lars Bäcklund

Lars Brofalk

Cathy Hill

Lars Juhlin

Tomas Waara

Ann-Charlott Duvkär

Per Ericsson

Klas Lindström

Per Nyström

Johan Axiö

Lars-Håkan Karlsson

Vår revisionsberättelse har avgivits 2015-05-12

Anders Ågren

Lars Luttröpp

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Mälarens Vattenvårdsförbund

Org.nr 878002-4090

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för Mälarens Vattenvårdsförbund för räkenskapsåret 2014.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Mälarens Vattenvårdsförbunds finansiella ställning per 2014-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för Mälarens Vattenvårdsförbund för räkenskapsåret 2014.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Västerås 2015- 05-12

Anders Ågren
Auktoriserad revisor

Lars Luttröpp
Revisor